Examen HAVO

2011

tijdvak 1 dinsdag 31 mei 13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen hoort een bijlage.

Dit examen bestaat uit 53 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 55 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Türk romanındaki "Ecinniler"

Orhan Pamuk was enthousiast over het boek 'In de schaduw van de djinns'?

- 1p 1 Citeer zijn mening.
- 1p **2** "Ecinniler'in Gölgesinde" adlı yapıtın türü aşağıdakilerden hangisidir?
 - **A** anı
 - **B** biyografi
 - **C** inceleme
 - **D** tiyatro oyunu
- 1p 3 Dostoyevski neden siyasi bir roman yazmıştır?
 - A bilgin kişi olduğunu kanıtlamak için
 - B felsefi ve insani meselelerden dolayı
 - C Rusya'daki siyasi ihtilali desteklemek için
 - D siyasi liderlerin isteğinden dolayı
- Welke van onderstaande auteurs heeft welke roman geschreven, volgens de tekst?

Noteer de letters met de juiste cijfers.

1	Dostoyevski	а	İntihar
2	Kaan Arslanoğlu	b	Ecinniler
3	Leyla Erbil	С	Kar
4	Orhan Pamuk	d	Mektup Aşkları

- 1p **5** Bu yazıda yazarın vermek istediği mesaj nedir?
 - A insanlarla ilgili soruların değişmediği
 - B romanlardaki fikirlerin değişmediği
 - **C** sorulara verilen yanıtların değişmediği
 - D yaşam problemlerinin değişmediği

Tekst 2 Sahneye çıkmam tam bir çılgınlık

- 1p **6** Wat bedoelt Yıldız Kenter met 'çılgınlık' (dwaasheid)? Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 7 Başta Yıldız Kenter'in konservatuvara gitmesine neden izin verilmedi?
 - A İngilizce eğitim verildiği için
 - B kız/erkek beraber okuduğu için
 - C özel bir okul olduğu için

- Yıldız Kenter 'sille tokat' ifadesiyle ne anlatmak istiyor? (2. paragraf) 1p A dayak yiyerek **B** herkesi döverek c rahat bir şekilde

 - **D** zor bir şekilde
- Wat is de oude naam van het conservatorium in Ankara? 1p
- Metne göre Yıldız Kenter en çok kimlerden etkilenmiştir? 10 1p
 - A ailesinden
 - **B** meslektaşlarından
 - C öğrencilerinden
 - **D** seyircilerinden
- Yıldız Kenter yaşamın bir tiyatro sahnesinden farklı olmadığını hangi paragrafta 11 söylüyor?
 - A 1. paragrafta
 - B 2. paragrafta
 - c 3. paragrafta
 - D 4. paragrafta

Tekst 3 Yaşam döngüleri

- Üç aşamaya ayrılan hayat döngüsünün ilk aşaması neye benzetilmektedir? 1p 12
 - A bir erken yaş krizine
 - B bir test sürüşüne
 - c bir tiyatro oyununa
 - **D** bir tür yarışa
- Metne göre kişiler hayattan ne istediklerini sorgularken hangi yaş 13 **1**p aralığındadırlar?
 - **A** 30-40
 - **B** 40-50
 - **c** 50-60
 - **D** 60-70
- 14 Aşağıdaki orta yaş grubunun (40-42) özelliği hangisidir?
 - A fırsatları kullanma dönemidir
 - B genel bir denge kurma yaşıdır
 - c kariyer ve yenilenme dönemidir
 - D test ve gerginlikler yaşıdır
- İnsanlar 50 yaşına geldiğinde neyin farkına varmaktadırlar? 15
 - A cahilliğinin
 - **B** gençliğinin
 - C ölümlülüğünün
 - **D** yaratıcılığının

- 1p 16 Emeklilik sonrası hayat başlarken bazı insanlarda hangi olgu beklenebilir?
 - A bocalama
 - **B** canlanma
 - C durgunlaşma
 - **D** yozlaşma

Tekst 4 Aşk

- 1p **17** Wat is het belangrijkste verschil tussen 'aşk' en 'normal sevgi'?

 Je moet in het Turks antwoorden.
- 18 Welke drie factoren zouden in geval van verliefdheid een rol spelen bij de aanmaak van hormonen?
 Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 19 Aşkla ilgili tıbbi deneylerin amacı nedir?
 - A aşkın beyindeki merkezini saptamak
 - B aşkın fizyolojik belirtilerini ölçmek
 - C aşkın sadece duygusal bir olgu olduğunu ispatlamak
 - D aşkta hangi hormonların etkili olduğunu saptamak
- 1p 20 Waarom bestaat er geen duidelijke definitie van het begrip verliefdheid? Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 21 Yazara göre 'kavuşamayınca aşk olur' deyimi neden doğru değildir?
 - A Aşk olması için önce bir şekilde kavuşma olması gerekir.
 - B Aşk olması için önce kavuşup sonra ayrılmak gerekir.
 - C Halk arasında aşk sadece kavuşulamayınca fark edilir.
 - D Toplum aşkı yanlış tanımlamaktadır.
- 1p 22 Noteer de namen van twee liefdesparen uit de klassieke liefdesverhalen.

Tekst 5 Gezmeye, görmeye değer Karadeniz

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

- 1p **23**
- A dinlenmek
- **B** eğlenmek
- C gezmek
- **D** görmek

- 1p **24**
- **A** gitarın
- **B** kemanın
- **C** kemençenin
- **D** sazın
- 1p **25**
- A aktaran
- **B** belirten
- C düzenleyen
- **D** yansıtan
- 1p **26**
- **A** cahil
- B genç
- c tahsilli
- **D** yaşlı
- 1p **27**
- A evlerde
- **B** köylerde
- C şehirlerde
- **D** yaylalarda
- 1p **28**
- A bakındığı
- **B** barındığı
- C düzenlediği
- D uğraştığı
- 1p **29**
- A araştırmacılar
- **B** gazeteciler
- **C** seyirciler
- **D** yıldızlar
- 1p **30**
- A aranan
- **B** beğenilen
- **C** gözde
- **D** meşhur
- 1p **31**
- **A** sahnede
- **B** sinemada
- **C** televizyonda
- **D** tiyatroda

Tekst 6 Corba

Volgens de tekst kenmerkt de opkomst van soep een grote verandering in de geschiedenis van de mensheid.

- 1p **32** Om wat voor verandering gaat het? Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p **33** Eskiden ana yemek olarak sunulan çorbanın şu anda mönülerin ilk yemeği olarak sunulmasının ana nedeni metne göre nedir?
 - A doyurucu olması nedeniyle az yemeyi sağlaması
 - B iştah açıcı ve sindirim sistemini uyarıcı olması
 - C sıvı yiyecek olduğu için mideyi yormaması
 - D su içinde çözülen minerallerle diğer yemeklerden daha sağlıklı olması
- 1p 34 Çorbanın Farsça daki karşılığı olan 'shorba'nın anlamı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A aroma
 - **B** hafif yemek
 - C ıslatma
 - D tuzlu haşlama
- Welke techniek hebben de Fransen verder ontwikkeld om daarmee heldere soep (consommé) te maken?

Je moet in het Turks antwoorden.

- 1p 36 Metinde geçen 'çorba yüzlüğü' kelimesi hangi anlama gelmektedir?
 - A corba kreması
 - **B** corba malzemesi
 - C çorba sosu
 - **D** çorba tarifi

Tekst 7 'Dünya yetmez' dedi, uzay için özel ...

- 1p 37 Karou lida'yı şaşırtan ilk olay aşağıdakilerden hangisidir?
 - A uzay saatinin zaten üretilmiş olması
 - B uzayda saatin gerekli olmaması
 - c uzay yürüyüşünde astronotların saat takmamaları
 - D uzayda zaman kavramının olmaması
- ^{2p} 38 Waaraan moet een horloge voldoen om in de ruimte te kunnen werken? Geef aan welke van onderstaande vereisten juist zijn en welke onjuist zijn.
 - 1 basınca dayanıklı
 - 2 dijital
 - 3 güvenli
 - 4 hava geçirmeyen
 - 5 küçük

Noteer het nummer van elke vereiste, gevolgd door 'juist' of 'onjuist'.

- 1p 39 Uzay saatinin dizaynı kim tarafından yapılmıştır?
 - A Hiroshi Kamiyo
 - **B** Karoi lida
 - **C** Kazunori Hoshino
 - **D** Richard Garriot
- 1p **40** Waarom zijn de in de tekst genoemde horloges zo duur? *Je moet in het Turks antwoorden.*

Tekst 8 İbrahim Tatlıses Hayatı

- 1p 41 İbrahim Tatlıses ne mezunudur?
 - A eğitim almamıştır
 - **B** ilkokul
 - C lise
 - D ortaokul
- 1p 42 Kimin tavsiyesiyle İbrahim Tatlıses soyadını Tatlı'dan Tatlıses'e değiştirmiştir?
 - A Arif Sağ
 - **B** Nuri Sesigüzel
 - **c** Orhan Gencebay
 - D Yılmaz Tatlıses
- 1p 43 İbrahim Tatlıses'in başlangıç yıllarında söylediği hangi türkü çok popüler olmuştur?
 - A Ayağında Kundura
 - **B** Olmaz Olsun
 - c Sevdim de Sevilmedim
 - **D** Zeyno
- 1p 44 İbrahim Tatlıses'in ikinci eşinin adı nedir?
 - A Adalet Durak
 - **B** Derya Tuna
 - c Perihan Savaş
- 1p 45 İbrahim Tatlıses televizyona ilk olarak hangi yılda çıkmıştır?
 - **A** 1976
 - **B** 1978
 - **C** 1979
 - **D** 1987
 - **E** 1989

Tekst 9 Sağlıklı sahur

- 1p 46 Ramazanda özellikle şeker ve su ihtiyacını karşılamasından dolayı tavsiye edilen yiyeceğin adı nedir?
 - A kahvaltılık
 - **B** komposto
 - **c** meyve
 - **D** yoğurt
- 1p 47 Hazırlanması kolay olduğu için sahurda en çok tercih edilen yiyecek hangisidir?
 - A börek
 - B çorba
 - **C** makarna
 - p patlıcan közleme
- 1p **48** Et, sebze ve peyniri çok seviyorsun. Bunun yanında çorba yersen hangi yemek tavsiyecisinin önerisi senin için iyi bir seçenektir?
 - A Ayşe Tüter
 - **B** Ender Saraç
 - C Hasan Açanal
 - D Nadire İçkale

Tekst 10 Değerlerimiz - Misafirperverlik

- 2p **49** In de Turkse cultuur neemt gastvrijheid een belangrijke plaats in. Schrijf vijf voorbeelden van Turkse gastvrijheid op. *Je moet in het Turks antwoorden.*
- 1p 50 'Tanrı misafiri' diye kime denir?
 - A aniden gelen misafire
 - B inançlı misafire
 - c müjde getiren misafire
 - D uzun süre kalan misafire
- 1p 51 'Misafir nasibiyle gelir.' atasözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A Misafir ev sahibine yardım eder.
 - B Misafir eve bereket getirir.
 - C Misafir kendi masraflarını öder.
 - D Misafir yiyeceklerini yanında getirir.

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 11 Alsancak Garı

Je hebt van iemand gehoord dat het station van Alsancak vroeger anders heette.

1p **52** Hoe luidde die vroegere naam? Noteer die vroegere naam.

Tekst 12 İsmet İnönü (1884-1973)

Je bent geïnteresseerd in het leven van İsmet İnönü. Zo wil je bijvoorbeeld weten hoe hij aan zijn achternaam gekomen is.

Zegt de tekst daar iets over? Zo ja, citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin waarop je je antwoord baseert.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.